

18.12.2024

OPH-6683-2024

Kotoutumiskoulutuksen järjestäjille

Voimassaoloaika toistaiseksi 1.1.2025 alkaen

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 681 /2023

Muuttaa määräystä nro OPH-649-2022

Kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita koskeva muutosmääräys

Opetushallitus on tänään päättänyt muuttaa kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2022 lukua 1 (Johdanto) sekä lukuja 3 (Opetussuunnitelman laatiminen ja sisältö), 5 (Arviointi kotoutumiskoulutuksessa), 6 (Kotoutumiskoulutuksen osa-alueiden keskeiset tavoitteet ja sisällöt) ja lukua 7 (Ohjaus ja oppimisen tuki) sekä liitettä 1 (Todistus kotoutumiskoulutuksesta) liitteen mukaisesti. Lukujen numerointi on ePerusteiden mukainen ja poikkeaa siten Opetushallituksen julkaisemasta taitetusta pdf-versiosta. Myös perusteissa olevia viitteitä on muutettu kotoutumisen edistämistä koskevan lain 681/2023 mukaisiksi.

Määräyksen edellyttämät muutokset paikallisiin opetussuunnitelmiin tulee tehdä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 1.8.2025 lukien.

Pääjohtaja

Minna Kelhä

Opetusneuvos

Katri Kuukka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

LIITE

Kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2022 (määräyksen OPH-6683-2024 mukaiset) muutetut tekstiosiot

Kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2022 muutokset

1. Johdanto

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaan maahanmuuttajalle, jonka oppivelvollisuus on päättynyt, järjestetään kotoutumiskoulutuksena suomen tai ruotsin kielen opetusta ja tarvittaessa luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä muuta opetusta, joka edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä sekä yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia.

Kotoutumiskoulutuksena kotoutuja-asiakkaalle, joka ei ole oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) tarkoitettu oppivelvollinen, järjestetään hänen kotoutumisen tavoitteisiinsa, osaamiseensa ja kotoutumisen palvelutarpeeseensa perustuen suomen tai ruotsin kielen opetusta, ammatillisten tai muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta, uraohjausta tai ammatillista suunnittelua ja ohjausta jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille sekä muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja arjen kansalaistaitoihin liittyviä valmiuksia.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain perusteella Opetushallitus määrää tässä asiakirjassa suomen/ruotsin kielen opetuksesta kotoutumiskoulutuksessa. Opetushallituksen määräys on kotoutumiskoulutuksen järjestäjiä velvoittava. Lisäksi asiakirjassa kuvataan kotoutumiskoulutuksessa annettavaa muuta opetusta, joka edistää opiskelijan työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä sekä yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia. Opetussuunnitelman perusteet ovat kokonaisuus, jonka perusteella toteutettava koulutus edesauttaa opiskelijan kotoutumista ja kiinnittymistä suomalaiseen yhteiskuntaan. Kotoutumiskoulutuksen järjestämiseksi tehtävissä työvoimakoulutuksen hankinnoissa voidaan edellyttää näiden opetussuunnitelman perusteiden noudattamista kokonaisuudessaan. Koulutuspalvelun tuottajan on laadittava perusteiden pohjalta suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta. Koulutuspalvelun tuottaja voi poiketa opetussuunnitelman perusteista perustellusta syystä.

Kotoutumiskoulutuksen on sisällettävä myös työssäoppimisjakso tai työ- ja toimintakykyä tukevaa toimintaa. Lisäksi kotoutumiskoulutuksessa tunnistetaan aikaisemmin hankittua osaamista.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että kotoutuja-asiakas saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon. Kotoutumiskoulutuksen osana on järjestettävä suomen tai ruotsin kielitaidon päättöttestaus.

Opetushallitus määrää aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet sekä suomen ja ruotsin kielitaidon päättöttestauksen toteuttamisesta. Opetussuunnitelman perusteissa määrätään koulutuksen tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja opiskelijan osaamisen arvioinnista sekä henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan ja todistukseen merkittävistä tiedoista. Koulutuspalvelun tuottajan on laadittava perusteiden pohjalta suunnitelma

koulutuksen toteuttamisesta. Koulutuspalvelun tuottaja voi poiketa opetussuunnitelman perusteista perustellusta syystä. (Viite 681/2023, 26 §)

1. Kotoutumiskoulutus lyhyesti

- - Kotoutumiskoulutuksen järjestämiseksi tehtävissä työvoimakoulutuksen hankinnoissa voidaan edellyttää näiden opetussuunnitelman perusteiden noudattamista kokonaisuudessaan. - -

2. Kotoutumiskoulutuksen lainsäädännöllinen perusta

- -

Kotoutumiskoulutus on keskeinen osa **kunnan** kotoutumisen **ohjelmaa** alkuvaiheen kokonaisuutta, jonka muita sisältöjä ovat yleensä ohjaus, neuvonta, alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma. Ennen koulutuksen aloittamista maahanmuuttajan työllistymis, opiskelu ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palveluiden tarpeet on useimmiten arvioitu **osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa** alkukartoituksessa. **Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin** Alkukartoituksen perusteella maahanmuuttaja ohjataan hänen tarpeitaan vastaaviin palveluihin, joista on sovittu kotoutumissuunnitelmassa.

Kotoutumiskoulutuksen näkökulmasta olennaista on **osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin** alkukartoituksen osana usein tehtävä kielitaidon lähtötason arviointi, jossa selvitetään tarkemmin muun muassa henkilön luku ja kirjoitustaitoa, suomen/ruotsin kielen kirjallista ja suullista osaamista sekä opiskeluvalmiuksia. - - Osana **osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointia** alkukartoitusta voidaan tehdä myös laajempaa opiskelijan osaamisen kartoitusta, jota hyödynnetään kotoutumiskoulutuksessa opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laadinnassa henkilötietojen käsittelyä koskevat tietosuojaperiaatteet huomioon ottaen. Kotoutumista tukevien toimenpiteiden ja palvelujen tuottajalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä **työ- ja elinkeinotoimistolta ja kunnalta, työvoimaviranomaiselta ja edeltäviltä palveluntuottajilta** viranomaiselta työ- ja elinkeinotoimistolta ja kunnan viranomaiselta opiskelijaa koskevat koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot.

- -

Luku 3 Opetussuunnitelman laatiminen ja sisältö

3.1 Koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma

- -

Opetussuunnitelmaa laatiessaan koulutuksen järjestäjä ottaa huomioon toiminta-alueensa **kotouttamisohjelma(t)** **kotoutumisohjelmat ja mahdolliset muut kotoutumisen edistämistä ohjaavat strategiat sekä** ja mahdollisen aikaisemmista kotoutumiskoulutuksista saadun palautteen. - -

Koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa tarkennetaan seuraavat seikat:

--

- alkukartoituksen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja lähtötason arvioinnin huomioiminen opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa

--

Luku 5 Arviointi kotoutumiskoulutuksessa

Luku 5.3 Arviointi kotoutumiskoulutuksen päättyessä

-- Ennen koulutuksen päättymistä järjestetään myös suomen tai ruotsin kielitaidon päättötestaus Opetushallituksen laatimalla valtakunnallisella testillä. Päättötesti sisältää seuraavat neljä kielitaidon osa-alueiden osatestiä: kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen ja puhuminen. Kuullun ymmärtämisen ja luetun ymmärtämisen osiot arvioidaan automaattisesti. Kotoutumiskoulutuksen opettaja arvioi/opettajat arvioivat testiin osallistuvan kirjoittamisen ja puhumisen osiot. Päättötestauksessa käytetään taitotasoasteikon (Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteisen eurooppalainen viitekehys, Euroopan neuvosto 2001) tasoja alle A1, A1, A2, B1 ja yli B1. Testin osa-alueet arvioidaan asteikolla alle A1, A1, A2, B1 ja yli B1. Testin tulosta hyödynnetään kieli- ja viestintäosaamisen osa-alueen arvioinnissa.

Luku 5.4 Todistukset ja siihen merkittävät tiedot

--

- opiskelijan nimi ja syntymäaika ja mahdollinen oppijanumero

--

- koulutusorganisaation/oppilaitoksen leima

--

- koulutuksen järjestäjän allekirjoitukset tai sähköinen allekirjoitus

--

- tieto siitä, että kotoutumiskoulutus sijoittuu tasolle kaksi kansallisessa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä ja eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä

--

7 Ohjaus ja oppimisen tuki

7.4 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

-- Osaamisen tunnistaminen jatkaa kotoutumislain mukaisessa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa alkukartoituksessa aloitettua kartoittamista, osaamisen dokumentoimista ja hyödyntämistä osana urasuunnittelua. --

LIITE 1 Todistus kotoutumiskoulutuksesta

--

Etunimi Sukunimi Syntymäaika **Mahdollinen oppijanumero**

--

Allekirjoitus

~~Allekirjoitus~~

Rehtori

~~Vastuukouluttaja~~

--

Kotoutumiskoulutus sijoittuu tasolle kaksi kansallisessa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä ja eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä.